

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ 466/2012
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Α1 Διακοπών
Συνεδρίαση της 5^{ης} Σεπτεμβρίου 2012

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Βασίλειος Σουλιώτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Ανδρέας Φυτράκης, Αλέξανδρος Καραγιάννης, Χρυσάφουλα Αυγερινού, Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Δημήτριος Χανής, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Δήμητρα Κεφάλα, Κων/νος Κατσούλας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Αναστάσιος Μπάνος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το, υπ' αρ. πρωτ. 2/42101^α/0026/12.6.2012, έγγραφο της 26^{ης} Διεύθυνσης Συντονισμού και Ελέγχου Εφαρμογής Δημοσιολογιστικών διατάξεων (Τμήμα Α') του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που υπογράφεται από τον Υπουργό των Οικονομικών.

Περίληψη Ερωτήματος: α) Αν, οι αποφάσεις επί αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων, οι προσωρινές διαταγές καθώς και οι διαταγές πληρωμής, υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των τεσσάρων τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν.3068/2002, όπως προστέθηκαν με την παρ.5 του άρθρου 326 του ν.4072/2012.

β) Σε καταφατική περίπτωση στο προηγούμενο υποερώτημα, αν υπάρχουν ειδικότερες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων επί των αποφάσεων αυτών.

γ) Αν εξαιρείται κάποια δικαστική απόφαση ή κάποιος εκτελεστός τίτλος από την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων.

δ) Ποιά θεωρείται ως κρίσιμη ημερομηνία για τον υπολογισμό οφειλομένων τόκων, σε περίπτωση εκτέλεσης δικαστικής απόφασης που επιδικάζει και τόκους, προκειμένου να υπολογιστεί το ακριβές ποσό της εγγυητικής επιστολής που θα πρέπει να προσκομιστεί, και

ε) Ποιά ένδικα βοηθήματα δεν υπόκεινται σε χρονικό περιορισμό, ούτως ώστε ο εκτελεστός τίτλος να μπορεί να εκτελεστεί χωρίς εγγύηση, μετά την άπρακτη πάροδο 90 ημερών από την επίδοσή του.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α1 Διακοπών), γνωμοδότησε ως εξής:

A. 1. Με την παρ.5 του άρθρου 326 του ν.4072/2012 (Α' 86) προστέθηκαν τέσσερα εδάφια στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν.3068/2002 (Α' 274) και η παράγραφος αυτή (παρ.1, άρθρου 4, ν.3068/2002), διαμορφώθηκε και ισχύει από τις 11.4.2012, (ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του ν.4072/2012), ως εξής:

«1. Η αναγκαστική εκτέλεση για να ικανοποιηθεί χρηματική απαίτηση κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. γίνεται με κατάσχεση της ιδιωτικής περιουσίας αυτών.

Αποκλείεται η κατάσχεση απαιτήσεων που πηγάζουν από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου ή απαιτήσεων χρηματικού ή μη αντικειμένου το οποίο έχει ταχθεί για την άμεση εξυπηρέτηση ειδικού δημόσιου σκοπού.

Η εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή άλλων εκτελεστών τίτλων, που υπόκεινται σε ένδικα μέσα ή βοηθήματα και από τους οποίους απορρέει

χρηματική υποχρέωση του Δημοσίου, διενεργείται ύστερα από προσκόμιση εκ μέρους του δικαιούχου ισόποσης εγγυητικής επιστολής Τραπέζης.

Το δικαστήριο, που εξέδωσε την εκτελεστή απόφαση ή το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση του ενδίκου βοηθήματος, μπορεί, κατόπιν σχετικού αιτήματος, αναλόγως της φερεγγυότητας του δικαιούχου ή των λοιπών εγγυήσεων που προσφέρει ή κρίνονται αναγκαίες να μειώσει το ύψος της εγγυητικής επιστολής μέχρι του ενός δευτέρου.

Αν η άσκηση του ενδίκου βοηθήματος δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό ο εκτελεστός τίτλος μπορεί να εκτελεσθεί χωρίς εγγύηση, μετά την άπρακτη πάροδο 90 ημερών από την επίδοση του.

Η εγγυητική επιστολή εκδίδεται υπέρ της υπηρεσίας, που είναι αρμόδια για την καταβολή, και επιστρέφεται μετά από την προσκόμιση πιστοποιητικού αμετάκλητης, υπέρ του αντιδίκου του υπόχρεου, επίλυσης της διαφοράς ή της μη ασκήσεως ενδίκου μέσου ή βοηθήματος μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται από το νόμο.».

2. Περαιτέρω με το άρθρο 1 του ν.3068/2002, όπως το άρθρο συμπληρώθηκε διαδοχικά με το άρθρο 20 του ν.3301/2004 (Α' 263) και την παρ.3 του άρθρου 4ε του ν.3388/2005 (Α' 225), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 1

Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει.

Δεν είναι δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του παρόντος και δεν εκτελούνται οι εκτελεστοί τίτλοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις των

εδαφίων γ'-ζ' της παρ.2 του άρθρου 904 Κ.Πολ.Δ. πλην των κηρυχθεισών εκτελεστών αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν και για τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού

δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τα οποία ανήκουν εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο.».

3. Με το άρθρο 904 του Κ.Πολ.Δ., ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 904

- 1. Αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο βάσει εκτελεστού τίτλου.*
- 2. Εκτελεστοί τίτλοι είναι:*
 - α) οι τελεσίδικες αποφάσεις, καθώς και οι αποφάσεις κάθε ελληνικού δικαστηρίου που κηρύχθηκαν προσωρινά εκτελεστές,*
 - β) οι διαιτητικές αποφάσεις,*
 - γ) τα Πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων που περιέχουν συμβιβασμό ή προσδιορισμό δικαστικών εξόδων,*
 - δ) τα συμβολαιογραφικά έγγραφα,*
 - ε) οι διαταγές πληρωμής που εκδίδουν έλληνες δικαστές και απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου.*
 - στ) οι αλλοδαποί τίτλοι που κηρύχθηκαν εκτελεστοί,*
 - ζ) οι διαταγές και πράξεις που αναγνωρίζονται από το νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί.».*

4. Με το άρθρο 19 του ν.1715/1951 (Α' 94) όπως συμπληρώθηκε με την παρ.11 του άρθρου 41 του ν.2065/1992 (Α' 113) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρον 19

Άσκηση αναίρεσης από Δημόσιο ως και η προθεσμία τη αναστέλλει εκτέλεση τελεσίδικης απόφασης

- 1. Η ασκηθείσα υπό του Δημοσίου, του Ταμείου Εθνικού Στόλου, του Ταμείου Εθνικής Αμύνης και του παλαιού Εκκλησιαστικού Ταμείου αίτησις αναίρεσεως κατά τελεσιδίκου δικαστικής απόφασεως, ως και η προς άσκησιν τοιαύτης προθεσμία, αναστέλλει την κατά των νομικών τούτων*

προσώπων εκτέλεσιν της αποφάσεως, και καθ' ας έτι περιπτώσεις θα επιτρέπεται αυτή.

2. Η εκτέλεση αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων επί διοικητικών διαφορών ουσίας κατά των νομικών προσώπων, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, αναστέλλεται μέχρις ότου καταστούν αμετάκλητες.».

5. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 285 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με το άρθρο 37 του ν.3657/2008 (Α' 77) και συμπληρώθηκε με την παρ.2 του άρθρου 43 του ν. 3772/2009 (Α' 112) ορίστηκαν τα εξής:

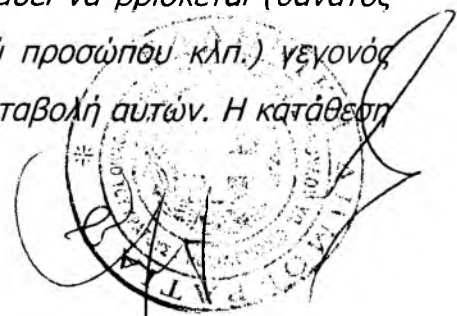
«Άρθρο 285

3. Οι διατάξεις που προβλέπουν υπέρ του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου την αναστολή εκτέλεσης τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων, μέχρις ότου αυτές καταστούν αμετάκλητες, παύουν να ισχύουν όσον αφορά στη διοικητική δίκη.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται στις δικαστικές αποφάσεις που δημοσιεύονται μετά την 7η Ιουνίου 2008.».

Β. Από τη συστηματική, γραμματική και την σύμφωνη με τον επιδιωκόμενο σκοπό, ερμηνεία των κρίσιμων διατάξεων προκύπτουν τα εξής:

1. Με τις διατάξεις των εδαφίων που προστέθηκαν στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν.3068/2002 με την παρ.5 του άρθρο 326 του ν.4072/2012, σκοπείται, όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου, «η προστασία του Δημοσίου ενόψει του ότι δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο, όταν μετά από ικανό χρονικό διάστημα εκδικάζεται αμετακλήτως υπόθεση, το Δημόσιο να αδυνατεί να εισπράξει τα επιδικασθέντα ποσά λόγω του ότι ο υπόχρεος προς επιστροφή είναι αναξιόχρεος ή παύει να βρίσκεται (θάνατος φυσικού προσώπου, παύση λειτουργίας νομικού προσώπου κλπ.) γεγονός που καθιστά άκρως δυσχερή ή και αδύνατη την καταβολή αυτών. Η κατάθεση

εγγυητικής επιστολής, εξάλλου αποτρέπει την παρέκκλιση της δίκης από πλευράς του αντιδίκου του Δημοσίου με καταχρηστικά αιτήματα αναβολών στον αναιρετικό βαθμό κλπ., προκειμένου να απομακρύνει το ενδεχόμενο ανατροπής της εκτελεσθείσης απόφασης...».

2. Οι κρίσιμες διατάξεις έχουν τεθεί στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν.3068/2002, με την οποία ρυθμίζεται ο τρόπος αναγκαστικής εκτέλεσεως προκειμένου να ικανοποιηθούν χρηματικές απαιτήσεις κατά του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ.. και με αυτές συστήνεται με νόμο, δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου, προς εξασφάλιση του τελευταίου σε περίπτωση που η εκτελεσθησόμενη δικαστική απόφαση, ανατραπεί από μεταγενέστερη δικαστική απόφαση, μετά την εκτέλεσή της (αναγκαστική εκ του νόμου εγγυοδοσία ή «εγγυοδοσία εκτέλεσεως»), στο πλαίσιο ασκηθέντος ενδίκου μέσου ή βοηθήματος.

3. Ως «δικαστική απόφαση», σύμφωνα με τις κρίσιμες νέες διατάξεις, νοείται η απόφαση δικαστηρίου όπως εννοιολογικά έχει οριοθετηθεί στο άρθρο 1 του ν.3068/2002 (με τις προσθήκες εδαφίων δυνάμει, κυρίως, του άρθρου 20 του ν.3301/2004).

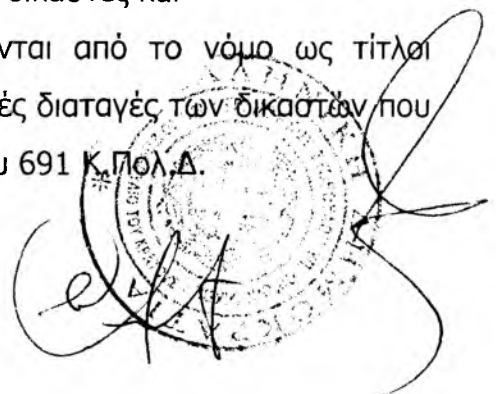
Συνεπώς δεν είναι «δικαστικές αποφάσεις» οι εκτελεστοί τίτλοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις των εδαφίων γ' - ζ' της παρ. 2 του άρθρου 904 Κ.,Πολ.Δ., πλην των κηρυχθεισών εκτελεστών αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων. Ειδικότερα δεν είναι «δικαστικές αποφάσεις» και δεν εκτελούνται, ώστε να εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο εφαρμογής των νέων διατάξεων περί υποχρεωτικής εγγυοδοσίας:

α) τα πρακτικά ελληνικών δικαστηρίων που περιέχουν συμβιβασμό ή προσδιορισμό εξόδων,

ββ) τα συμβολαιογραφικά έγγραφα,

γγ) οι διαταγές πληρωμής που εκδίδουν έλληνες δικαστές και

δδ) οι διαταγές και πράξεις που αναγνωρίζονται από το νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί, μεταξύ των οποίων και οι προσωρινές διαταγές των δικαστών που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 691 Κ.Πολ.Δ.

Ως «άλλους εκτελεστούς τίτλους», η νέα διάταξη εννοεί τις διαιτητικές αποφάσεις (άρθρο 904 Κ.Πολ.Δ., παρ.2, περιπτ. β') και τις αλλοδαπές δικαστικές αποφάσεις που κηρύχθηκαν εκτελεστές (άρθρο 904 Κ.Πολ.Δ. παρ.2 περιπτ. στ'), δεδομένου ότι μόνον αυτοί οι τίτλοι, μαζί με τις δικαστικές αποφάσεις των ελληνικών δικαστηρίων, επιτρέπεται να εκτελεσθούν κατά του Δημοσίου, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο του άρθρου 1 του ν.3068/2002 (όπως προστέθηκε με το άρθρο 20 του ν.3301/2004).

4. Περαιτέρω, κατά την άποψη της πλειοψηφίας, που σχηματίστηκε από τις ψήφους του Προέδρου του Τμήματος Βασιλείου Σουλιώτη, Αντιπροέδρου Ν.Σ.Κ. και των Νομικών Συμβούλων του Κράτους, Χρυσαφούλας Αυγερινού, Μεταξίας Ανδροβιτσανέα, Ανδρέα Ανδρουλιδάκη, Στυλιανής Χαριτάκη, Δημητρίου Χανή, Ευφροσύνης Μπερνικόλα, Γαρυφαλίας Σκιάνη και Κων/νου Κατσούλα (ψήφοι εννέα -9-), προς την οποία συντάχθηκε και ο Εισηγητής Πάρεδρος Αναστάσιος Μπάνος (γνώμη χωρίς ψήφο), από τις «δικαστικές αποφάσεις» και τους «άλλους εκτελεστούς τίτλους» όπως η έννοια τους οριοθετήθηκε ανωτέρω, πρέπει να «απορρέει χρηματική υποχρέωση» του Δημοσίου. Από την συστηματική ένταξη των νέων διατάξεων στο άρθρο 4 του ν.3068/2002 και δη στο τέλος της παραγράφου 1 με την οποία προσδιορίζεται ο τρόπος αναγκαστικής εκτελέσεως κατά του Δημοσίου για να ικανοποιηθεί χρηματική απαίτηση κατ' αυτού, καθώς και από τη γραμματική εκφορά των νέων διατάξεων σύμφωνα με την οποία, πρέπει να πρόκειται για «εκτέλεση» «εκτελεστών» δικαστικών αποφάσεων ή άλλων «εκτελεστών τίτλων» (τρίτο και τέταρτο νέα εδάφια παρ. 1 άρθρου 4 ν.3068/2002), προκύπτει ότι η «απόρροια» της χρηματικής υποχρέωσης του Δημοσίου πρέπει να προκύπτει ευθέως και αμέσως εκ του διατακτικού της και όχι «εμμέσως» από το σκεπτικό της αποφάσεως ή από την υποχρέωση συμμορφώσεως του Δημοσίου προς άλλου είδους διατακτικό (διαπλαστικό ή αναγνωριστικό) με το οποίο πάντως δεν καταδικάζεται το Δημόσιο στην καταβολή συγκεκριμένου ποσού.

Κατά συνέπεια των ανωτέρω, από τις δικαστικές αποφάσεις και τους «άλλους εκτελεστούς τίτλους», όπως η έννοια τους οριοθετήθηκε ανωτέρω, μόνον

όσες αθροιστικά, αα) παράγουν εκτελεστότητα, είναι δηλαδή καταψηφιστικές, ββ) επιδικάζουν χρηματική απαίτηση σε βάρος του Δημοσίου, και γγ) υπόκεινται σε ένδικο μέσο ή βοήθημα, εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο των νέων κρισιολογούμενων διατάξεων σύμφωνα με τις οποίες η εκτέλεση τους εξαρτάται από προηγούμενη εκ του νόμου αναγκαστική εγγυοδοσία.

Κατά τη γνώμη όμως της μειοψηφίας, που σχηματίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Ανδρέα Φυτράκη, Αλεξάνδρου Καραγιάννη και Δήμητρας Κεφάλια,(ψηφοί τρεις-3-), στο πεδίο εφαρμογής των νέων διατάξεων εμπίπτουν όχι μόνον οι καταψηφιστικές αλλά και οι αναγνωριστικές και οι διαπλαστικές αποφάσεις, καθώς και οι διαταγές πληρωμής και οι προσωρινές διαταγές δικαστών, εφόσον κατά την εκπλήρωση της υποχρέωσης του Δημοσίου να συμμορφωθεί προς το περιεχόμενό τους, όπως ορίζεται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 1 του ν.3068/2002, το Δημόσιο προβαίνει σε ικανοποίηση χρηματικής απαιτήσεως κατ' αυτού, η οποία αναγνωρίστηκε ή διαπλάστηκε με τη δικαστική απόφαση ή της οποίας η πληρωμή επιτάσσεται με διαταγή πληρωμής ή προσωρινή διαταγή δικαστή.

5α). Οι καταψηφιστικές δικαστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων παράγουν εκτελεστότητα, συνεπεία της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του ν.1715/1951, μόνον εφόσον είναι αμετάκλητες. Συνεπώς, οριστικές ή τελεσίδικες καταψηφιστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων, με τις οποίες επιδικάζεται χρηματική απαίτηση σε βάρος του Δημοσίου, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νέων διατάξεων περί εγγυοδοσίας, διότι δεν τίθεται ζήτημα εκτελέσεώς τους πριν καταστούν αμετάκλητες.

Εξαιρεση από τον ανωτέρω κανόνα εισάγεται με την ειδικότερη και νεώτερη διάταξη της παρ.5 του άρθρου 77 του ν.3669/2008, σύμφωνα με την οποία οι (οριστικές) αποφάσεις του πολιτικού Εφετείου που δίκασε διαφορά από δημόσιο έργο, είναι «αμέσως εκτελεστές».

β). Όσον αφορά τις δικαστικές αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων, «οι τελεσίδικες, οι ανέκκλητες και οι προσωρινώς εκτελεστές καταψηφιστικές αποφάσεις οι οποίες εκδίδονται για διαφορές που άγονται προς επίλυση με την

άσκηση αγωγής, αποτελούν τίτλο εκτελεστό κατά το άρθρο 904 του Κ.Πολ.Δ.» (άρθ.199 παρ.1 Κ.Διοικ.Δικ.).

Σύμφωνα δε, με την παράγραφο 4 του άρθρου 199 του Κ.Διοικ.Δικ. και οι τελεσιδικες και ανέκκλητες αναγνωριστικές αποφάσεις καθίστανται καταψηφιστικές με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου που τις εξέδωσε, εφόσον καταβληθεί το, κατά το άρθρο 274 Κ.Διοικ.Δικ., τέλος δικαστικού ενσήμου.

Εκ των ανωτέρω παρέπεται ότι οι κρισιολογούμενες διατάξεις για την αναγκαστική, εκ του νόμου, εγγυοδοσία πριν την εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως διοικητικού δικαστηρίου, εφαρμόζονται, κατ' αρχήν, επί:

- α) των καταψηφιστικών τελεσιδικών αποφάσεων,
- β) των καταψηφιστικών ανεκκλήτων αποφάσεων και
- γ) των καταψηφιστικών αποφάσεων που κηρύχθηκαν προσωρινώς (προώρως) εκτελεστές, σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 80 του Κ.Διοικ.Δικ. (όπως η παράγραφος αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν.3659/2008 (Α' 77)).

γ). Οι αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου οι οποίες, αποφαινόμενες επί του ενδίκου βοηθήματος της εφέσεως, προβαίνουν στον κανονισμό ή την αναπροσαρμογή συντάξεων, (συνταξιούχων του Δημοσίου), στο προσήκον ύψος, είναι διαπλαστικές και δεν γεννάνται για αυτές υποχρέωση εκτελέσεως, αλλά συμμορφώσεως της Διοικήσεως προς το, έναντι πάντων, διαπλαστικό περιεχόμενό τους. Ως εκ τούτου, δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των περί αναγκαστικής εγγυοδοσίας, νέων διατάξεων.

Ωστόσο, μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 4/2001 αποφάσεως του ΑΕΔ, διαπλάστηκε το ένδικο βοήθημα της αγωγής ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με το οποίο άγονται προς καταψήφιση με την μορφή αποζημιώσεως κατ' άρθρο 105 Εισ.Ν.Α.Κ., αξιώσεις κατά του Δημοσίου, πηγάζουσες από παράνομο μη προσήκοντα καθορισμό συντάξεως εκ μέρους της Διοικήσεως, και δη για το προγενέστερο χρονικό διάστημα της, κατ' άρθρο 60 παρ.1 Α.Ν. 1854/1951, τριετίας. (βλ. ΑΕΔ 4/2001, ΟΛ.Ε.Σ. 1346/2006, 743/2010, 1726/2010, 1746/2010 κ.ά.)

Το ένδικο βοήθημα της αγωγής ασκείται ενώπιον του Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η απόφαση του οποίου υπόκειται στα έκτακτα ένδικα μέσα της αναιρέσεως και της αναθεωρήσεως.

Ως προς την εκτελεσιμότητα οι καταψηφιστικές αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί αγωγών εκ του άρθρου 105 Εισ.Ν.Α.Κ. κατά τα ανωτέρω, παράγουν εκτελεσιμότητα μόνον εφ' όσον είναι αμετάκλητες, σύμφωνα με την ειδική διάταξη του άρθρου 15 του ν.2521/1997 (Α' 174) σε συνδυασμό και με τη διάταξη του άρθρου 122 του Π.Δ. 1225/1981. (βλ.αντιθ..Ολ.Ε.Σ. 1091/2003, Ολ.ΣΤΕ 3036/2008)

Κατά συνέπεια δεν τίθεται ζήτημα εφαρμογής των νέων, περί αναγκαστικής εγγυοδοσίας, διατάξεων, επί των καταψηφιστικών αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεδομένου ότι αυτές εκτελούνται εφόσον είναι αμετάκλητες.

6α). Ως «ένδικα μέσα» νοούνται τα τακτικά και έκτακτα ένδικα μέσα του Κ.Πολ.Δ. (προκειμένου περί αποφάσεως πολιτικού δικαστηρίου) και τα τακτικά και έκτακτα ένδικα μέσα του Κ.Διοικ.Δικ., (προκειμένου περί αποφάσεως διοικητικού δικαστηρίου).

Τα τακτικά ένδικα μέσα στο πλαίσιο της πολιτικής δίκης, με τα οποία εμποδίζεται η επέλευση της τελεσιδικίας, είναι η έφεση και η ανακοπή ερημοδικίας, ενώ τα έκτακτα, που προϋποθέτουν την επέλευση της τελεσιδικίας, η αναψηλάφηση και η αναίρεση, οι δε γνήσιες προθεσμίες για την άσκηση τους ορίζονται στα άρθρα 503 παρ.1, 518 παρ.1, 545 και 564 παρ.1 του Κ.Πολ.Δ.

Τα τακτικά ένδικα μέσα, στο πλαίσιο της διοικητικής δίκης, είναι, από τα οριζόμενα περιοριστικώς στην παρ.1 του άρθρου 81 του Κ.Διοικ.Δικ., η ανακοπή ερημοδικίας και η έφεση, έκτακτα δε η αίτηση αναθεώρησης, η τριτανakoπή, η αίτηση διορθώσεως ή ερμηνείας και η αίτηση αναιρέσεως (η τελευταία σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 81 του Κ.Διοικ.Δικ. σε συνδυασμό με το άρθρο 53 του Π.Δ.18/1989), οι δε προθεσμίες ασκήσεώς τους ορίζονται στα άρθρα 90 παρ.1, 94 παρ.1, 104 παρ.1, 107 παρ.1, 110 παρ.2 του Κ.Διοικ.Δικ. και 53 παρ.1 του Π.Δ.18/1989.

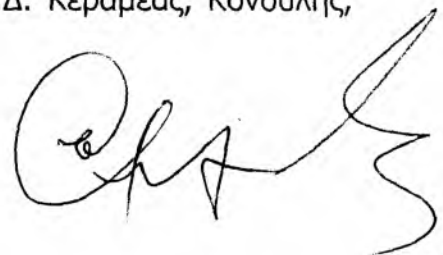
β). Ως «ένδικα βοηθήματα», κατ' αντιδιαστολή προς τα «ένδικα μέσα», νοούνται γενικώς τα προβλεπόμενα από το δίκαιο μέσα, με τα οποία επιδιώκεται η παροχή πρωτογενούς δικαστικής προστασίας, όπως η αγωγή, ανταγωγή, αγωγή αναγνώρισεως ανυπαρξίας δικαστικής αποφάσεως κλπ. Υπό την ευρεία έννοια αυτή, η κατ' άρθρο 696 Κ.Πολ.Δ. αίτηση ανακλήσεως ή μεταρρυθμίσεως ασφαλιστικού μέτρου, συνιστά «ένδικο βοήθημα» καθώς και η αίτηση επαναλήψεως διαδικασίας κατ' άρθρο 51 παρ.2 και 3 του ν.345/1976.

Ειδικότερη μορφή ενδίκων βοηθημάτων στον Κ.Πολ.Δ. αποτελούν οι ανακοπές, στρεφόμενες κατά βλαπτικών για τον ανακόποντα δικαστικών ή εξώδικων πράξεων καθώς και η τριτανακοπή με την οποία τρίτος προσβάλλει οριστική δικαστική απόφαση βλαπτική για αυτόν (άρθρο 586 Κ.Πολ.Δ.). Επίσης ειδικότερη μορφή ενδίκου βοηθήματος συνιστά η αγωγή ακυρώσεως διαιτητικής αποφάσεως, η οποία ασκείται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 897 επ. του Κ.Πολ.Δ., καθώς και η αγωγή αναγνώρισεως ανυπαρξίας δικαστικής αποφάσεως κατ' άρθρο 313 Κ.Πολ.Δ. ή διαιτητικής αποφάσεως κατ' άρθρο 901 Κ.Πολ.Δ..

Στο πλαίσιο του Κ.Διοικ.Δικ. «ένδικα βοηθήματα» συνιστούν η προσφυγή (άρθρο 63) η αγωγή (άρθ.71) η αίτηση ανακλήσεως δικαστικής αποφάσεως που δέχτηκε ή απέρριψε αίτηση προσωρινής επιδικάσεως απαιτήσεως κατ' άρθρο 215 παρ.2 Κ.Διοικ.Δικ. καθώς και η ανακοπή (άρθρ.217) κατά κάθε πράξεως που εκδίδεται στα πλαίσια της διαδικασίας της διοικητικής εκτελέσεως (άρθρ.217 επ.Κ.Διοικ.Δικ.).

7. Εν όψει των ανωτέρω:

α). Ως «ένδικα βοηθήματα» στα οποία υπόκεινται «δικαστικές αποφάσεις» των πολιτικών δικαστηρίων, η διάταξη εννοεί αναγκαιώς την κατ' άρθρο 586 του Κ.Πολ.Δ. τριτανακοπή, (δεδομένου ότι η ανακοπή στρέφεται κατά βλαπτικών εξώδικων ή δικαστικών «πράξεων» και όχι «αποφάσεων»), η οποία είναι απρόθεσμο ένδικο βοήθημα και μπορεί να ασκηθεί για όσο χρόνο είναι ενεργό το προσβαλλόμενο δικαίωμα (βλ. Ερμ.Κ.Πολ.Δ. Κεραμέας, Κονδύλης,

Νίκας, υπό άρθρο 586 παρ.18) καθώς και την κατ' άρθρο 313 Κ.Πολ.Δ. αγωγή αναγνώρισεως ανυπαρξίας δικαστικής αποφάσεως.

β). Ως «ένδικα βοηθήματα» στα οποία υπόκεινται οι «άλλοι εκτελεστοί τίτλοι», δηλαδή οι διαιτητικές αποφάσεις και οι δικαστικές αποφάσεις αλλοδαπών δικαστηρίων που κηρύχθηκαν με απόφαση ημεδαπού δικαστηρίου εκτελεστές, η διάταξη εννοεί:

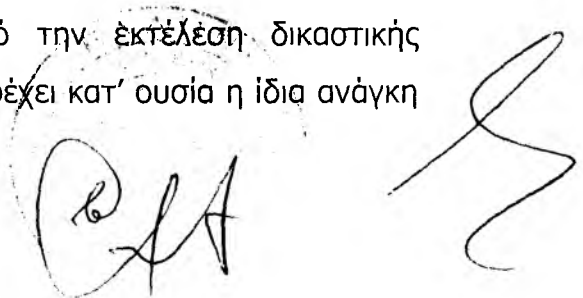
αα) όσον αφορά τις διαιτητικές αποφάσεις:

1) την κατ' άρθρο 897 Κ.Πολ.Δ. αγωγή ακυρώσεως διαιτητικής αποφάσεως και
2) την κατ' άρθρο 901 Κ.Πολ.Δ. αγωγή για την αναγνώριση, ανυπαρξίας διαιτητικής αποφάσεως.

ββ) Όσον αφορά τη δικαστική απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου που κηρύχθηκε εκτελεστή στην Ελλάδα:

Σύμφωνα με το άρθρο 905 Κ.Πολ.Δ., κατ' αυτής δεν προβλέπεται ένδικο βοήθημα. Ωστόσο η κήρυξη εκτελεστής αποφάσεως αλλοδαπού δικαστηρίου γίνεται με διαπλαστική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου που δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 740 έως 781 Κ.Πολ.Δ. (εκούσια διαδικασία) και υπόκειται σε ένδικα μέσα, τακτικά και έκτακτα (με εξαίρεση την ανακοπή ερημοδικίας κατά της αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου που δικάζει σε α' βαθμό).

Στο ρυθμιστικό πεδίο των νέων διατάξεων, υπάγονται κατά τη γνώμη του Τμήματος και οι καταψηφιστικές αποφάσεις αλλοδαπών δικαστηρίων, οι οποίες έχουν κηρυχθεί εκτελεστές με διαπλαστική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, κατά της οποίας όμως έχει ασκηθεί έφεση, ή με απόφαση του Εφετείου, κατά της οποίας έχει ασκηθεί αναίρεση ή ανακοπή ερημοδικίας, ήτοι με διαπλαστική απόφαση μη αμετάκλητη, και προκειμένης εκτελέσεως πριν ή καταστεί αμετάκλητη η απόφαση επί της αιτήσεως κηρύξεως εκτελεστής της δικαστικής αποφάσεως αλλοδαπού δικαστηρίου, πρέπει να προσκομίζεται η εγγυητική επιστολή που ορίζουν οι νέες διατάξεις. Υπό την αντίθετη εκδοχή, η εκτέλεση στην ημεδαπή δικαστικής αποφάσεως αλλοδαπού δικαστηρίου θα τελούσε υπό ευνοϊκότερες προϋποθέσεις από την εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως ημεδαπού δικαστηρίου, αν και συντρέχει κατ' ουσία η ίδια ανάγκη

εξασφάλισης του Δημοσίου από τυχόν, μετά την εκτέλεση, ανατροπή του δεδικασμένου της απόφασης.

γ). Όσον αφορά τις αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων, ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας δεν γνωρίζει «ένδικα βοήθημα» στρεφόμενα κατ' αυτών, με εξαίρεση την αίτηση ανακλήσεως απόφασης που δέχτηκε ή απέρριψε την αίτηση αναστολής (άρθρ.205 παρ.5 Κ.Διοικ.Δικ.), ένδικο βοήθημα το οποίο ισχύει αναλογικώς και για τις αποφάσεις που επιδικάζουν προσωρινά απαιτήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 215 παρ.2 του Κ.Διοικ.Δικ.

δ). Τέλος, ειδικό ένδικο βοήθημα, τόσο κατ' αποφάσεων πολιτικών, όσο και κατ' αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων και δη και αμετακλήτων, συνιστά το ένδικο βοήθημα της επαναλήψεως της διαδικασίας, το οποίο προβλέπεται, στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 51 του ν.345/1976 «περί Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου», να ασκείται κατ' αποφάσεων που εκδόθηκαν μετά την δημοσίευση απόφασης του Ειδικού Δικαστηρίου ή και πριν την έκδοση αυτής, κατά παράβαση όμως της υποχρεώσεως αναβολής εκδόσεως οριστικής απόφασης, που ορίζει η παρ.3 του άρθρου 50 του ίδιου νόμου. Το ως άνω ένδικο βοήθημα ασκείται εντός 90 ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης που εκδόθηκε μετά την έκδοση της απόφασης του ΑΕΔ ή από τη δημοσίευση της απόφασης του ΑΕΔ, αντίστοιχα.

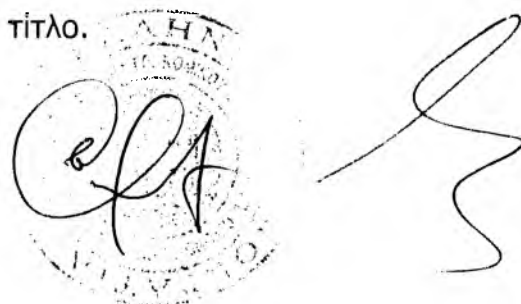
8α). Στις περιπτώσεις εξασφάλισης, διατηρήσεως ή προστασίας ιδιωτικών δικαιωμάτων για τις οποίες δικαιοδοσία έχουν τα πολιτικά δικαστήρια, γεννώνται χρηματικές υποχρεώσεις του Δημοσίου από αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων με τις οποίες επιδικάζεται προσωρινά απαίτηση, σύμφωνα με τα άρθρα 728 και επόμενα του Κ.Πολ.Δ., και ειδικότερα σύμφωνα με τις περιπτώσεις γ' έως και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, (μεταξύ των οποίων προσωρινή επιδίκαση περιοδικών παροχών, μισθών υπερημερίας και καθυστερούμενων μισθών).

β). Στις περιπτώσεις εξασφάλισης, διατηρήσεως ή προστασίας δικαιώματος, στο πλαίσιο διοικητικής διαφοράς ουσίας, για την οποία έχει ήδη ασκηθεί καταψηφιστική αγωγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, γεννώνται χρηματικές υποχρεώσεις του Δημοσίου από αποφάσεις με τις οποίες επιδικάζεται προσωρινή απαίτηση σύμφωνα με τα άρθρα 211 και επ. του Κ.Διοικ.Δικ. (Μεταξύ των οποίων προσωρινή επιδίκαση ασφαλιστικών παροχών, αποζημιώσεως εκ παρανόμων πράξεων οργάνων του Δημοσίου, όταν επήλθε βλάβη του σώματος και της υγείας ή θανάτωση, καταβολής νοσηλίων κλπ.). [Βλ. ενδεικτικά: Δ.Πρ.Αθ. 1401/2002, 1058/2002, 802/2002, 1895/2003 (επί εταιρείας), 4739/2004, 637/2004, ΔΕφ.Κομ.323/2007 (και στην κατ' έφεση δίκη), Δ.Πρ.Αθ.2026/2008, 5632/2002, 140/2002 σε ΝΟΜΟΣ., Ε.Μπέης: «Προσωρινή δικαστική προστασία κατά τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας» Δ31,643 επ.ιδίως παρ.2.3].

γ). Περαιτέρω, τόσο οι αποφάσεις των πολιτικών, όσο και οι αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων, με τις οποίες επιδικάζονται προσωρινώς απαιτήσεις, παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν με την δημοσίευση της οριστικής αποφάσεως (άρθρο 730 παρ.1 Κ.Πολ.Δ. και άρθρο 215 παρ.3 του Κ.Διοικ.Δικ.) ενώ δεν προσβάλλονται με κανένα ένδικο μέσο (άρθρο 699 Κ.Πολ.Δ. και άρθρο 215 παρ.7 Κ.Διοικ.Δικ.).

δ). Σύμφωνα με το άρθρο 700 παρ.1, του Κ.Πολ.Δ. η απόφαση πολιτικού δικαστηρίου που διατάζει το ασφαλιστικό μέτρο της προσωρινής επιδίκασεως απαιτήσεων «εκτελείται κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης», δηλαδή αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατά το άρθρο 904 παρ.2 περιπτ. α' (βλ. Κεραμέας, Κονδύλης, Νίκας, Ερμ.Κ.Πολ.Δ. υπό άρθρο 700), η δε απόφαση διοικητικού δικαστηρίου που διατάζει, το, επίσης ασφαλιστικό, μέτρο της προσωρινής επιδίκασεως απαιτήσεων στο πλαίσιο εγερθείσης καταψηφιστικής αγωγής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, εκτελείται, (όπως ορίζει η παράγραφος 7 του άρθρου 215 Κ.Διοικ.Δικ.), σύμφωνα με το άρθρο 199 του Κ.Διοικ.Δικ., δηλαδή αποτελεί ομοίως εκτελεστό τίτλο.

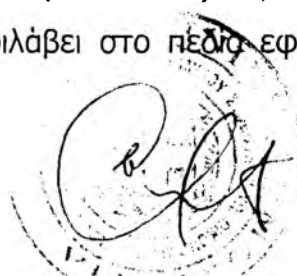

ε). Η προσωρινή δικαστική προστασία με την μορφή προσωρινής επιδικάσεως απαιτήσεων, έχει ως τελολογικό θεμέλιο την οικονομική αδυναμία του δικαιούχου να ανταποκριθεί στις ανάγκες βιοπορισμού του ή αποκαταστάσεως της παρανόμως προσβληθείσας υγείας ή σωματικής του ακεραιότητας, ανεξαρτήτως αν παρέχεται στο πλαίσιο της προστασίας ιδιωτικών δικαιωμάτων κατά τον Κ.Πολ.Δ. ή στο πλαίσιο προστασίας δικαιώματος δημοσίου δικαίου κατά τον Κ.Διοικ.Δικ. Συνεπώς προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεως και παροχή εγγυοδοσίας είναι έννοιες λογικά ασύμβατες, αφού η προσωρινή επιδίκαση προϋποθέτει πιεστική οικονομική αδυναμία του δικαιούχου της απαιτήσεως, ενώ η παροχή εγγυοδοσίας την οικονομική του δυνατότητα για την παροχή εγγυήσεως. Έτσι, στο πλαίσιο του Κ.Πολ.Δ., συνάρτηση της προσωρινής επιδικάσεως με παροχή δικαστικής εγγυοδοσίας αποκλείεται ρητά, σύμφωνα με το άρθρο 729 παρ.4 του Κ.Πολ.Δ., ενώ στο πλαίσιο του Κ.Διοικ.Δικ. η νομολογία έχει οδηγηθεί, με επιχείρημα το τελολογικό θεμέλιο του ενδίκου βοηθήματος, στο ίδιο συμπέρασμα. (Βλ.Δ.Πρωτ.Αθ.1401/2002, Δ.Πρωτ.Αθ.1058/2002, σε ΝΟΜΟΣ και Μπέης: Πολ. Δικ. εκδ.1990 σελ.682-683).

στ). Η απόφαση του πολιτικού δικαστηρίου με την οποία διατάσσεται το ασφαλιστικό μέτρο της προσωρινής επιδικάσεως απαιτήσεως υπόκειται κατ' αρχήν, στο «ένδικο βοήθημα» της ανακλήσεως ή μεταρρυθμίσεως, εφόσον επήλθε μεταβολή των πραγμάτων που δικαιολογεί την ανάκληση ή την μεταρρύθμιση της, σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 696 Κ.Πολ.Δ..

ζ). Η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου με την οποία επιδικάζεται προσωρινά απαίτηση, υπόκειται, κατ' αρχήν, στο «ένδικο βοήθημα» της αιτήσεως ανακλήσεως, αν η αίτηση ανακλήσεως στηρίζεται σε νέα στοιχεία, σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 215 Κ.Διοικ.Δικ. και την παρ.5 του άρθρου 205 του ίδιου Κώδικα.

η). Από την αιτιολογική έκθεση επί των κρίσιμων διατάξεων, δεν προκύπτει ρητώς αν ο νομοθέτης θέλησε να συμπεριλάβει στο πεδίο εφαρμογής των

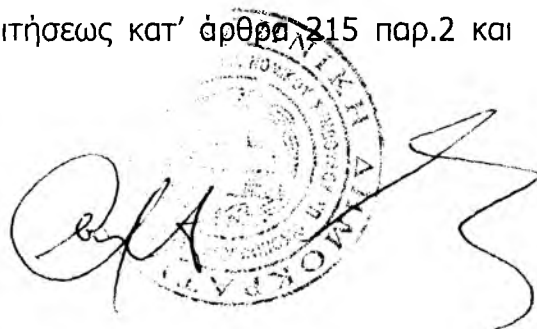

νέων διατάξεων και τις αποφάσεις των πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων με τις οποίες παρέχεται προσωρινή δικαστική προστασία με την μορφή «προσωρινής επιδίκασης απαιτήσεων».

θ). Κατά την πλειοψηφήσασα γνώμη του Τμήματος, η οποία απαρτίστηκε από τις ψήφους του Προέδρου του Τμήματος Βασιλείου Σουλιώτη, Αντιπροέδρου Ν.Σ.Κ., και των μελών Νομικών Συμβούλων του Κράτους, Χρυσάφουλας Αυγερινού, Μεταξίας Ανδροβιτσανέα, Ανδρέα Ανδρουλιδάκη, Στυλιανής Χαριτάκη, Δημητρίου Χανή, Ευφροσύνης Μπερνικόλα, Γαρυφαλίας Σκιάνη και Κων/νου Κατσούλα (ψήφοι εννέα-9-), προς την οποία συντάχθηκε και ο Εισηγητής Πάρεδρος Αναστάσιος Μπάνος (γνώμη χωρίς ψήφο), ενόψει της λογικής αντιφάσεως που ενέχει η καταφατική θέση, επιβάλλεται συσταλτική ερμηνεία στην έννοια των «ενδίκων βοηθημάτων» προκειμένου περί αποφάσεων με τις οποίες επιδικάζονται προσωρινώς απαιτήσεις, ώστε στο εύρος της να μην περιλαμβάνεται και η αίτηση ανακλήσεως του προσωρινού μέτρου (η οποία κατ' αρχήν υπάγεται στην γενική έννοια του «ενδίκου βοηθήματος»).

Διαφορετική προσέγγιση, πλην της λογικής αντιφάσεως που προεκτέθηκε, αναδεικνύει ενδεχομένως τη ρύθμιση ως αντισυνταγματική, δεδομένου ότι στερεί τον δικαιούχο αποτελεσματικής προσωρινής δικαστικής προστασίας και μάλιστα στις περιπτώσεις εκείνες που η παροχή της παρίσταται ως επιβεβλημένη και κατεπείγουσα, όταν, δηλαδή, υπάρχει πλήρης αδυναμία ή ιδιαίτερη δυσχέρεια του αιτούντος να αντιμετωπίσει τις άμεσες ανάγκες διαβίωσης του ίδιου ή της οικογένειάς του.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, στην έννοια των «ενδίκων βοηθημάτων» προκειμένου περί αποφάσεων που επιδικάζουν προσωρινώς απαίτηση κατ' άρθρο 728 επ.Κ.Πολ.Δ. ή κατ' άρθρο 211 Κ.Διοικ.Δικ., δεν περιλαμβάνονται τα ένδικα βοηθήματα της ανακλήσεως ή μεταρρυθμίσεως δικαστικής αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων κατ' άρθρο 696 Κ.Πολ.Δ. ή της ανακλήσεως δικαστικής αποφάσεως προσωρινής επιδίκασεως απαιτήσεως κατ' άρθρο 215 παρ.2 και 205 παρ.5 του Κ.Διοικ.Δικ., αντίστοιχα.

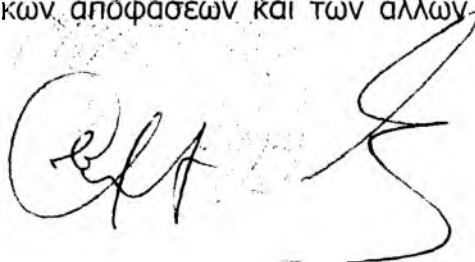
Συνεπώς εφόσον και οι δύο ως άνω κατηγορίες δικαστικών αποφάσεων, δεν υπόκεινται σε ένδικο μέσο, ούτε σε ένδικο βοήθημα, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νέων διατάξεων για την αναγκαστική, εκ του νόμου, εγγυοδοσία, και δεν απαιτείται προσκόμιση εγγυητικής επιστολής τραπέζης, προκειμένου να εκτελεστούν.

Κατά την γνώμη όμως της μειοψηφίας που σχηματίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Ανδρέα Φυτράκη, Αλέξανδρου Καραγιάννη και Δημήτρας Κεφάλια (ψήφοι τρεις -3-) στο πεδίο εφαρμογής των νέων διατάξεων, του νόμου μη διακρίνοντας, εμπίπτουν και οι αποφάσεις των ασφαλιστικών μέτρων, και συνεπώς, σύμφωνα και με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω (παρ.Β5), το Δημόσιο προβαίνει σε ικανοποίηση χρηματικής απαιτήσεως εντός του χρονικού διαστήματος των 90 ημερών από την επίδοση της δικαστικής αποφάσεως, συμμορφούμενο προς το περιεχόμενο δικαστικής αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων, μόνον εφ' όσον προσκομιστεί από τον δικαιούχο ισόποση εγγυητική επιστολή Τραπέζης, κατά τα οριζόμενα στα τρίτο, πέμπτο και έκτο, νέα εδάφια της παρ.1 του άρθρου 4 του ν.3068/2002.

9. Περαιτέρω με τις νέες διατάξεις δεν εισάγονται ρυθμίσεις για την έναρξη ή τη λήξη της τοκοφορίας απαιτήσεων που έχουν επιδικασθεί έντοκα. Ο υπολογισμός τους συνεπώς θα λάβει χώρα σύμφωνα με το διατακτικό της αποφάσεως (συνήθως από της επιδόσεως της αγωγής) και μέχρι την ημερομηνία πληρωμής της απαιτήσεως που επιδικάσθηκε, το δε ύψος της εγγυητικής επιστολής θα ισούται με το σύνολο της εκτελούμενης δικαστικής αποφάσεως (κεφάλαιο και τόκοι μέχρι την ημερομηνία εξοφλήσεως).

10. Σύμφωνα με το νέο, πέμπτο, εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 4 του ν.3068/2002, αν η άσκηση του ενδίκου βοηθήματος δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό ο εκτελεστός τίτλος μπορεί να εκτελεσθεί χωρίς εγγύηση, μετά την άπρακτη πάροδο 90 ημερών από τη επίδοση του.

Όπως εκτέθηκε ανωτέρω, τα ένδικα βοηθήματα που προβλέπονται από το οικείο δικονομικό πλαίσιο κατά των «δικαστικών αποφάσεων και των άλλων

εκτελεστών τίτλων» που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νέων διατάξεων είναι τα ακόλουθα:

- α) η κατ' άρθρο 586 Κ.Πολ.Δ. τριτακοπή,
- β) η κατ' άρθρο 897 Κ.Πολ.Δ. αγωγή ακυρώσεως κατά διαιτητικής αποφάσεως,
- γ) οι κατ' άρθρα 313 και 901 Κ.Πολ.Δ. αγωγές αναγνώρισεως ανυπαρξίας δικαστικής ή διαιτητικής αποφάσεως αντίστοιχα, και
- δ) η κατ' άρθρο 51 παρ. 1 ή 3 του ν.345/1976, επανάληψη της διαδικασίας, μετά την έκδοση αποφάσεως του Α.Ε.Δ.

Εκ των ανωτέρω ενδίκων βοηθημάτων απρόθεσμα είναι: α) η κατ' άρθρο 586 Κ.Πολ.Δ. τριτακοπή και β) οι κατ' άρθρα 313 και 901 Κ.Πολ.Δ. αγωγές αναγνώρισεως ανυπαρξίας δικαστικής ή διαιτητικής αποφάσεως.

Γ. Εν όψει των ανωτέρω, επί των υποβληθέντων ερωτημάτων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α1 Διακοπών) γνωμοδότησε ως εξής:

α) Στο α' υποερώτημα (κατά πλειοψηφία): Οι αποφάσεις επί αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των κρισιολογούμενων διατάξεων δεδομένου ότι, σε όσες εξ' αυτών δεν επιδικάζουν προσωρινώς απαίτηση, δεν απορρέει κατά τρόπο άμεσο εκ του διατακτικού χρηματική υποχρέωση του Δημοσίου, οι δε επιδικάζουσες προσωρινώς απαίτηση σε βάρος του Δημοσίου, επειδή, κατά επιβαλλόμενη συστατική ερμηνεία της έννοιας του «ένδικου βοηθήματος», δεν υπόκεινται σε ένδικο μέσο ή σε ένδικο βοήθημα. Οι προσωρινές διαταγές των δικαστών και οι διαταγές πληρωμής, δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των κρισιολογούμενων διατάξεων, επειδή δεν αποτελούν εκτελεστό τίτλο έναντι του Δημοσίου και δεν εκτελούνται.

β) Στο β' υποερώτημα: Εν όψει της αποφαστικής απαντήσεως στο α' υποερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο β' υποερώτημα.

γ) Στο γ' υποερώτημα (κατά πλειοψηφία): Από την εφαρμογή των κρισιολογούμενων διατάξεων, εξαιρούνται:

αα) Οι καταψηφιστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων που επιδικάζουν χρηματικές απαιτήσεις σε βάρος του Δημοσίου, (με εξαίρεση καταψηφιστική απόφαση πολιτικού Εφετείου που δικάζει διαφορά από δημόσιο έργο), καθώς και οι καταψηφιστικές αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου οι εκδιδόμενες επί αγωγών κατ' άρθρο 105 Εισ. Ν.Α.Κ., διότι δεν τίθεται ζήτημα εκτελέσεώς τους, προτού καταστούν αμετάκλητες.

ββ) Οι τίτλοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ' έως και ζ' της παρ.2 του άρθρου 904 Κ.Πολ.Δ., (με εξαίρεση τις αποφάσεις αλλοδαπών δικαστηρίων που κηρύχθηκαν εκτελεστές), επειδή οι ως άνω τίτλοι δεν εκτελούνται κατά του Δημοσίου.

γγ) Οι αναγνωριστικές και οι διαπλαστικές αποφάσεις των δικαστηρίων, επειδή δεν παράγουν εκτελεστότητα.

δδ) Οι καταψηφιστικές αποφάσεις εφ' όσον δεν επιδικάζουν χρηματική απαίτηση.

γ) Στο δ' υποερώτημα (ομοφώνως): Κρίσιμη ημερομηνία για τον υπολογισμό των τόκων θεωρείται: αα) όσον αφορά μεν την έναρξη τοκοφορίας, η ημερομηνία επιδόσεως της αγωγής, εκτός αν από το διατακτικό του εκτελεστού τίτλου προκύπτει διαφορετική ημερομηνία, ββ) όσον αφορά δε τη λήξη, η ημερομηνία εκτελέσεως του τίτλου εκ μέρους του Δημοσίου, δηλαδή η ημερομηνία πληρωμής.

δ) Στο ε' υποερώτημα (ομοφώνως): Σε χρονικό περιορισμό δεν υπάγονται τα ένδικα βοηθήματα:

αα) της, κατ' άρθρο 586 Κ.Πολ.Δ., τριτανακοπής,

ββ) των, κατ' άρθρα 313 και 901 Κ.Πολ.Δ., αγωγών αναγνωρίσεως ανυπαρξίας δικαστικής ή διαιτητικής αποφάσεως αντίστοιχα,

γγ) της, κατ' άρθρο 696 παρ.3 Κ.Πολ.Δ., αιτήσεως ανακλήσεως ή μεταρρυθμίσεως, και

δδ) της, κατ' άρθρο 205 παρ.5 και 215 παρ.2 Κ.Διοικ.Δικ., αιτήσεως ανακλήσεως .

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 19 /9/2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΟΥΚΙΑΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΑΝΟΣ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.